

Anti-pestprotocol

OBS De Marke

Bosstraat 10

7161 XZ Neede

Tel: 0545-292044

info@obsdemarke.nl

www.obsdemarke.nl

INLEIDING

Pesten komt helaas op iedere school voor. Op O.B.S. De Marke zijn we ons hiervan bewust en doen ons uiterste best om het pesten zo veel mogelijk te voorkomen. Hiervoor dragen wij zorg voor een goede sfeer, zodat er preventief aan wordt gewerkt dat pesten zo weinig mogelijk voorkomt. Op het moment dat pestgedrag wordt gesignaleerd, wordt er direct actie ondernomen. In dit anti-pestprotocol kunt u lezen wat wij onder pesten verstaan, wat wij preventief doen om pesten te voorkomen en wat wij doen zodra pesten wordt gesignaleerd. Hiermee hopen wij duidelijkheid te verschaffen, zodat alle betrokken partijen weten wat er gebeurt en wat er van hen wordt verwacht. Het anti-pestprotocol is in samenspraak met de medezeggenschapsraad, personeel en directie van O.B.S. De Marke opgesteld.

Inhoud

1. Wat is pesten.....	2
2. Preventief aanbod.....	3
1.1 De leerkracht:.....	3
1.2 SCOL:.....	3
1.3 Kwink (schoolbreed)	3
1.4 Iedere groep anders	3
3. Leerkrachten en ouders hand in hand.....	4
4. Acties bij pestgedrag.....	5
5. Bijlagen	8
5.1. Afsprakenkaart Fase 3 – Stappenplan ongewenst gedrag.....	8
5.2. Afsprakenkaart Fase 4 – Stappenplan ongewenst gedrag.....	9

1. Wat is pesten

Bij pesten is er een negatieve sfeer en er is altijd sprake van meer tegen 1. Er is sprake van machtsverschil, het slachtoffer is niet in staat tegen de sterkere partij (pester en meelopers) te verweren. Pesten is gemeen bedoeld en het kan niet in je eentje worden gestopt. Bij plagen kan de ander altijd terugplagen. Daar ontstaan geen problemen van. Plagen is niet gemeen en voor alle partijen grappig. Om plagen kan iedereen lachen en niet iedere keer is dezelfde aan de beurt. Plagen is ook meestal 1 tegen 1 en is makkelijk te stoppen. Plagen kan echter omslaan in pesten. Als dezelfde persoon lang of veel geplaagd wordt, dan kan het zijn dat de ontvanger het niet meer leuk vindt. Dan is het pesten geworden. De ontvanger bepaalt of het plagen of pesten is.

Samenvattend: 'Pesten is het herhaaldelijk en bewust schade toebrengen aan een medemens waarbij er verschil is in macht.'

Pesten gebeurt niet alleen op school, maar ook digitaal via de sociale media. Steeds vaker worden leerlingen online gepest via whatsapp of bijvoorbeeld snapchat. Hoewel deze online manier van pesten buiten schooltijd en buiten het schoolterrein plaats vinden, heeft het wel grote impact op de leerling op school. Pestgedrag is schadelijk voor kinderen, zowel voor slachtoffers als voor pesters.

2. Preventief aanbod

Op O.B.S. 'de Marke' werken wij met verschillende methodische hulpmiddelen om de leerkracht te ondersteunen in het creëren van een veilig klimaat in de klas en in de school. Er wordt gewerkt met verschillen schoolbrede methodieken en er zijn methodische hulpmiddelen die specifiek worden gegeven door bevoegde leerkrachten of inspelen op specifieke behoeftes in de groepen. Buiten de kwaliteit en het handelen van de leerkracht zelf zetten wij dus enkele methodieken in. We hebben een team dat pesten en pestgedrag erg serieus neemt en dit ook als negatief gedrag ervaart. De verschillende methodieken worden kort beschreven om u wijzer te maken over het nut en de inzet van deze middelen.

1.1 De leerkracht:

De leerkracht observeert, rapporteert en past aan. Iedere leerkracht wil het beste voor haar of zijn groep. De groepsleerkracht heeft in de school het meest contact met de leerlingen en draagt zorg dat signalen en/of veranderingen worden gerapporteerd en worden gecommuniceerd met (duo) collega's die ook in aanraking komen met de betrokken leerlingen. De leerkracht past vervolgens zaken aan of maakt bewust gebruik van het inzetten van hulpmiddelen.

1.2 SCOL:

Een eerste hulpmiddel voor de leerkracht is het gebruik van SCOL. SCOL is een digitaal systeem waarbij leerlingen een vragenlijst invullen die gaat over de verhoudingen binnen de groep en over eigen kwaliteiten. Leerkrachten krijgen vervolgens duidelijk in kaart welk soort zelfbeeld leerlingen hebben en wat de onderlinge relaties zijn.

1.3 Kwink (schoolbreed)

Vanaf augustus 2020 wordt er op O.B.S. 'de Marke' gewerkt met de methode 'Kwink'. Deze methode richt zich vooral op het aanleren en aanbieden van verschillende vaardigheden. Bij de start van het schooljaar begint deze methode met 'De gouden weken'. Hierin wordt ruimschoots aandacht besteed aan de groepsdynamiek tijdens de eerste weken van het schooljaar.

Verder leert de methode kinderen om zich sociaal adequaat te gedragen binnen én buiten de school. Belangrijk voor deze methode is blijvend werken aan een veilige sfeer in de groep. Er komen vaardigheden naar voren als jezelf presenteren, opkomen voor jezelf en omgaan met ruzie. Hierbij zijn dus de voorgaande methodieken, de leerkrachten en SCOL weer van invloed.

1.4 Iedere groep anders

Naast het school brede aanbod kan er gewerkt worden met eigen of andere methodische hulpmiddelen.

Op school zijn verschillende hulpmiddelen en spellen aanwezig om sociaal gedrag aan te leren en de goede omgang met elkaar uit te lokken, bijvoorbeeld het kinderkwaliteitenspel, kanjertraining, taakspel, de geluuskoffer. Wanneer onze

schoolbrede aanpak niet genoeg is of niet aanslaat bij een bepaalde groep kan er door de groepsleerkracht worden gekozen om - in overleg met de zorgcoördinator en of directie - andere materialen te gebruiken.

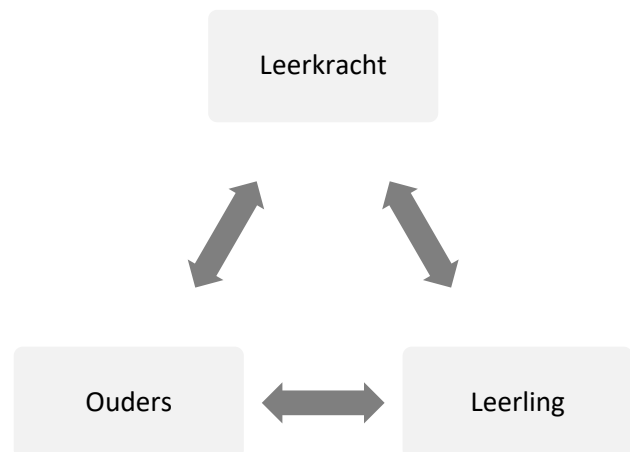
3. Leerkrachten en ouders hand in hand

Wij vinden dat ouders onze bondgenoot zijn als het gaat om het aanpakken van pestgedrag. Wij staan als team open voor meldingen van buitenaf. Wij streven er dan ook naar om meldingen van ouders en leerlingen die wij niet hebben waargenomen met alle ernst aan te horen en te verwerken.

In de vakgerelateerde literatuur wordt deze samenwerking met ouders nog eens onderstreept. Het is belangrijk dat ouders en leerkrachten ervan doordrongen zijn dat pesten niet eenzijdig opgelost kan worden. Ouders gaan er soms vanuit dat het team van de school dergelijke situaties oplost. Voor alle partijen geldt dat het ondersteunend werkt wanneer ouders en leerkrachten zich op één lijn bevinden.

Dit zogenaamde drierichtingsverkeer is hieronder schematisch weergegeven.

Het oplossen van pesten moet drierichtingsverkeer zijn. De leerkracht, de ouders en de leerling moeten zich allemaal bewust zijn dat dergelijke situaties niet thuis horen in een sociale setting en dat het opgelost moet worden.

Op O.B.S. 'de Marke' werken wij met twee vertrouwenspersonen. Wie deze personen zijn staat beschreven in de algemene schoolgids. U kunt deze informatie ook opvragen bij de desbetreffende groepsleerkracht of directie. De vertrouwenspersoon is er voor alle leerlingen en ouders/verzorgers die een gesprek "onder 4 ogen" willen of voor leerlingen die het gevoel hebben met dergelijke problematiek niet bij de eigen groepsleerkracht terecht te kunnen. Wij zijn altijd van mening dat problemen zoveel mogelijk met de direct betrokkenen kunnen en moeten worden opgelost. Wanneer dit niet mogelijk is kunt u ook gebruik maken van de klachtenregeling.

De klachtenregeling kunt u opvragen bij de directeur. In de meeste gevallen zal een gesprek volgen met alle betrokkenen en de directie. Wanneer dit gesprek niet het

gewenste resultaat oplevert kunt u er altijd voor kiezen om gebruik te maken van de landelijke onafhankelijke klachtenregeling, te vinden op <http://www.onderwijsgeschillen.nl/klachten/landelijke-klachtencommissie-onderwijs/>. Dit is het landelijke klachtenregeling model die veel scholen in heel Nederland raadplegen. Echter, onze voorkeur gaat uit naar het intern oplossen van klachten.

4. Acties bij pestgedrag

U heeft in voorgaand stuk 'Leerkrachten en ouders hand in hand' kunnen lezen wat wij doen om pestgedrag te voorkomen en hoe wij als school tegen pesten aankijken. Wij zijn van mening dat er ook duidelijkheid moet zijn in de te ondernemen stappen wanneer pestgedrag wordt geconstateerd en wordt gecommuniceerd naar ouders. Hieronder proberen wij zo duidelijk mogelijk te beschrijven hoe wij handelen wanneer pestgedrag wordt waargenomen.

Wij denken dat de oplossingen vooral beginnen met communiceren. Duidelijk en transparant zijn over de situatie zonder te snel te oordelen over de herkomst van het probleem. In het onderstaande schema zijn er verschillende fases beschreven. In het schema is opgenomen wat er wanneer moet gebeuren om het pestgedrag aan te pakken en te communiceren met de juiste personen.

Fase	Wat zie je. Wat doet de leerkracht / leerling	Consequenties
Fase 0	Je gedraagt je naar kinderen, juffen en meesters en overige mensen in de school aardig en beleefd. Je werkt goed samen, je kunt een ruzie goed oplossen en plagen wordt geen pesten.	
Fase 1 en 2	Je bent (met regelmaat) storend naar andere kinderen, leerkracht(en) en/of je loopt (regelmatig) weg. Je zoekt bewust een andere leerling op en gedraagt je kwetsend tegenover de andere leerling. Je stelt je superieur op tegenover de leerling. De leerkracht bespreekt het gedrag met jou en eventueel de betreffende kinderen om uit te zoeken wat er aan de hand is. De leerkracht bepaalt welke straf er nodig is. Je biedt een welgemeend excuus aan. De leerkracht maakt ter afronding een afspraak met jou hoe je je moet gedragen.	<ul style="list-style-type: none"> - Waarschuwen en het gewenste gedrag aangeven; - Tafel apart in de klas, m.a.w. uit het groepje halen; - Vaste plek in de klas om na te kunnen denken, vervolgens een gesprekje met het kind; - Kind op de gang voor maximaal 10 minuten (altijd onder toezicht – toezicht kan ook zijn: zicht vanuit de klas op de leerling); - Kind naar collega brengen, leerkracht van de leerling zorgt voor (zinnig) werk;

	<p>De leerkracht noteert dit in Parnassys (notitie – bijzonderhedenformulier/ incidentenregistratie + maand). Vervolgens neemt de leerkracht ook contact op met de ouders / verzorgers om aan te geven wat er gebeurd is en welke afspraken er zijn gemaakt met hun kind (richtlijn: wanneer de leerkracht iets noteert in de incidentenregistratie dan neemt de leerkracht contact op met de ouders / verzorgers).</p>	<p>- Strafwerk in de klas.</p> <p>Voor alle groepen geldt dat een probleem met een kind te allen tijde afgesloten wordt met een gesprek, maar dit mag niet ten koste gaan van de effectieve lestijd van de hele groep.</p>
Fase 3	<p>Storend gedrag waar niet lang geleden op is aangesproken, blijft zich herhalen. Er is sprake van een patroon.</p> <p>Je blijft constant dezelfde leerling opzoeken en blijft handelen vanuit een machtspositie. Jouw gedragingen zijn kwetsend en vervelend voor de andere leerling.</p> <p>De leerkracht bepaalt welke consequentie nodig is. De leerkracht maakt een afspraak met jou hoe je je gedrag kunt verbeteren. Je vult samen met de leerkracht de afsprakenkaart in. Je hoort na hoeveel weken de leerkracht met jou evalueert. Deze afsprakenkaart komt in de groepsmap (tabblad incidentenregistratie). Einde van het schooljaar zorgt de leerkracht dat de afsprakenkaart in het leerlingendossier komt.</p> <p>De leerkracht noteert dit in Parnassys bij de incidentenregistratie van de leerling.</p> <p>Je biedt een welgemeend excuus aan. Je krijgt de kans het zelf aan je ouders te vertellen. Daarna neemt de leerkracht contact op met je ouders. Het wordt ook bij de directie gemeld.</p>	Zie bovenstaande.
Fase 4	<p>Na de evaluatie van de afsprakenkaart blijkt dat het storende gedrag zich blijft herhalen. De leerkracht vult met de</p>	

	<p>directie, jouw ouders en jou opnieuw een afsprakenkaart in voor 4 weken om je gedrag te verbeteren. Je ouders ondertekenen dit ook.</p> <p>Als het gedrag niet verbetert in deze fase dan schrijft de directie na overleg met jouw leerkracht een brief aan jouw ouders/verzorgers dat je bij herhaling van storend gedrag wordt geschorst.</p> <p>Bij herhaling belt de directie je ouders met de mededeling dat je wordt geschorst.</p> <p>De directie heeft contact met de leerplichtambtenaar van de gemeente en het bestuur.</p> <p>Jouw ouders, je leerkracht, de directie en jij bespreken wat de reden van de schorsing is en hoe lang de schorsing duurt. Je krijgt huiswerk mee. Er wordt een afsprakenkaart gemaakt waaraan je je moet houden. Bij herhaling kun je voor de tweede keer geschorst worden.</p>	
--	---	--

5. Bijlagen

5.1. Afsprakenkaart Fase 3 – Stappenplan ongewenst gedrag

Naam leerling: .....

Datum: .....

Uw zoon / dochter is vandaag is fase 3 van het 'stappenplan ongewenst gedrag' terechtgekomen. Reden:

.....
.....
.....
.....
.....

Voor de komende periode gelden de volgende afspraken:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

De evaluatie van het gedrag van uw zoon / dochter en van de gemaakte afspraken vindt plaats op de volgende datum: .....

Graag zien wij deze afsprakenkaart fase 3 weer ondertekend retour. De kaart kan afgegeven worden bij de leerkracht van uw zoon / dochter.

Met vriendelijke groet,.....

O.B.S. De Marke, Neede

Wie	Datum	Naam	Handtekening
Leerling			
Leerkracht			
Ouders / verzorgers			

5.2. Afsprakenkaart Fase 4 – Stappenplan ongewenst gedrag

Naam leerling: .....

Datum.....

Uw zoon / dochter is vandaag is fase 4 van het 'stappenplan ongewenst gedrag' terechtgekomen. Reden:

.....
.....
.....
.....
.....

Voor de komende periode gelden de volgende afspraken:

.....
.....
.....
.....
.....

De evaluatie van het gedrag van uw zoon / dochter en van de gemaakte afspraken vindt plaats op de volgende datum:

.....

Graag zien wij deze afsprakenkaart fase 4 weer ondertekend retour. De kaart kan afgegeven worden bij de leerkracht van uw zoon / dochter.

Met vriendelijke groet, ...

O.B.S. De Marke, Neede

Wie	Datum	Naam	Handtekening
Leerling			
Leerkracht			
Ouders / verzorgers			
Directie			